

ОФІС
ПРЕЗИДЕНТА
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

Радниця-уповноважена Президента України
з питань безбар'єрності

БЕЗБАР'ЄРНЕ СУСПІЛЬСТВО

Тетяна ЛОМАКІНА

Радниця-уповноважена Президента України
з питань безбар'єрності

« Безбар'єрність - явище,
значно більше за
формальний пандус біля
поодинокого під'їзду. Це
питання виживання та
якості життя водночас.

Олена Зеленська

В УКРАЇНІ ЗАРЕЄСТРОВАНО 3 МЛН ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ, З НИХ

- фізичні порушення
- порушення слуху
- порушення зору
- ментальні порушення
- когнітивні порушення
- комунікаційні (порушення аутичного

ВИДИ ІНВАЛІДНОСТІ

Невидимі:

- порушення слуху
- порушення зору
- когнітивні порушення
- ментальні порушення
- інтелектуальні порушення
- комунікативні порушення
- порушення мови і мовлення

Видимі (використання асистивних технологій):

- людина на кріслі колісному або з протезом
- людина, яка використовує тростину
- людина з порушенням зору, яка використовує собаку-поводиря
- людина, яка має мінімальний зір з товстими лінзами
- людина, яка має порушення слуху з видимим слуховим апаратом
- людина з когнітивною інвалідністю

МОДЕЛІ СПРИЙНЯТТЯ ІНВАЛІДНОСТІ СУСПІЛЬСТВОМ

БЛАГОДІЙНА МОДЕЛЬ

- Модель змальовує людей з інвалідністю як жертв обставин, які заслуговують на співчуття.
- Людина з інвалідністю сприймається як об'єкт уваги благодійників та лікарів.
- Людина, яка втрачає деякі функції організму, разом з цим втрачає можливість самостійно приймати рішення, впливати на своє життя та бути повноцінною частиною суспільства.
- Благодійна модель позбавляє можливостей.

МЕДИЧНА МОДЕЛЬ

- Стратегічна задача – повернути людині втрачені функції, «підтягнути» її до умовної норми.
- Людина сприймається через призму її діагнозу та має статус об'єкту уваги та турботи лікарів.
- Людина з інвалідністю в силу обставин опиняється відстороненою від суспільного життя.

СОЦІАЛЬНА МОДЕЛЬ

- Інвалідність як стан людини виникає із взаємодії з оточуючим середовищем: з простором, з інформацією, з предметами, з послугами, з іншими людьми тощо. Коли це доступно для одних людей і недоступно для інших.
- Модель передбачає неможливість для людини на рівних приймати участь в соціальному житті та мати рівний доступ до ресурсів.
- Людина є такою і це частина різноманіття. Недоступність, бар'єрність, незрозумілість стають не проблемою людини з певними порушеннями функціонування, а проблемою суспільства, яке не може забезпечити рівний доступ для всіх його членів.

МОДЕЛЬ, ЗАСНОВАНА НА ПРАВАХ ЛЮДИНИ

- Основна теза моделі – всі люди мають рівні права. Задача суспільства – зробити так, щоб кожна людина могла свої права реалізувати.
- Модель передбачає, що людина може приймати рішення, може висловлювати позицію і бути почутою, може вимагати рівних зі всіма права.
- Модель покладає відповідальність на суспільство і уряд за забезпечення політичного, правового, соціального та фізичного середовища підтримки прав людини та повного включення та участі людей з інвалідністю.

РІВНІСТЬ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Термінологія – не «інвалід», а особа з інвалідністю.

Особа з інвалідністю – людина зі стійкими порушеннями – фізичними, психічними, когнітивними, постійними або тимчасовими, що викликає обмежену життєдіяльність в одній або декількох основних сферах життя.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ – рівність, повага і право

Інклюзивна зайнятість

Громадські простори та громадський транспорт

Відповідальна особа з питань безбар'єрності

РІЗНІ ВИМІРИ БЕЗБАР'ЄРНОГО СУСПІЛЬСТВА

свобода пересування

СОЦІАЛЬНЕ СПРИЙНЯТТЯ

Рівні можливості

Безпека

СВОБОДА ВИБОРУ

Рівні права

Свобода дій

Доступність до гідної праці

Фізична доступність

ДОСТУПНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

РІВНІСТЬ

Відсутність внутрішніх перешкод

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ

Це внутрішня готовність враховувати потреби різних людей і створювати простір, послуги, товари, інформацію комфортними для всіх.

У фокусі уваги безбар'єрних рішень мають бути суспільні групи, які стикаються з бар'єрами через вік, стать, стан здоров'я, мобільність, соціальний статус тощо

Літні люди

Батьки з маленькими дітьми

Молодь

Діти та дорослі з порушеннями функціонування

Жінки

БЕЗБАР'ЄРНЕ СУСПІЛЬСТВО

Коли ЛЮДИНУ приймають, поважають і цінують незалежно від статі, віку, фізичних здібностей,

а влада, бізнес і суспільство приймають рішення з урахуванням інтересів усіх суспільних груп, навіть малочисельних.

ЩО ПОТРІБНО РОБИТИ ДОСТУПНИМ ДЛЯ ЛЮДИНИ?

- укриття і сховище
- кол-центри
- сайти та застосунки
- події, конференції, тури
- лікувальні, соціальні, навчальні, культурні заклади
- магазини, кав'ярні, готелі, будівлі
- інформацію у доступному форматі
- технічне обладнання та пристрої
- транспорт і вуличні простори

ПРАВИЛА ДОСТУПНОСТІ ПОСЛУГ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ

- Музеї та галереї
- Кінотеатри
- Бібліотеки
- Басейни
- Торгові центри
- Центри для відвідувачів
- Виставки
- Події
- Гуртки

Починаючи з етапу придбання квитків, інформації про місце події.

А також вільне пересування та користування послугами у відповідному місці.

БЕЗБАР'ЄРНИЙ ПРОСТІР – СТВОРИТИ УМОВИ ДЛЯ ПОВНОЦІННОГО ЖИТТЯ КОЖНОГО ЧЛЕНА СУСПІЛЬСТВА

оплачувана робота або власна справа

соціальне життя

громадянська і політична безбар'єрність

пересування просторами і подорожі

доступність цифрових послуг

освіта впродовж життя

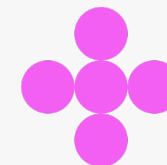
СКЛАДОВІ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ В ГРОМАДІ

Простір

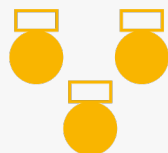
Контроль будівельних норм, запровадження європейських стандартів. Навчання фахівців і контроль безбар'єрності будівництва та реконструкції

Послуги

Універсальний дизайн послуг і товарів, методики моніторингу доступності публічних послуг, проведення такого моніторингу

Товари

Безбар'єрні товари, безбар'єрний транспорт, бізнес без бар'єрів

Інформація

Стандарти простої мови та легкого читання, та їх імплементування; запровадження механізмів стимулювання перекладу українською жестовою мовою (субтитрування, аудіокоментування та інші формати подачі інформації для читання та спілкування)

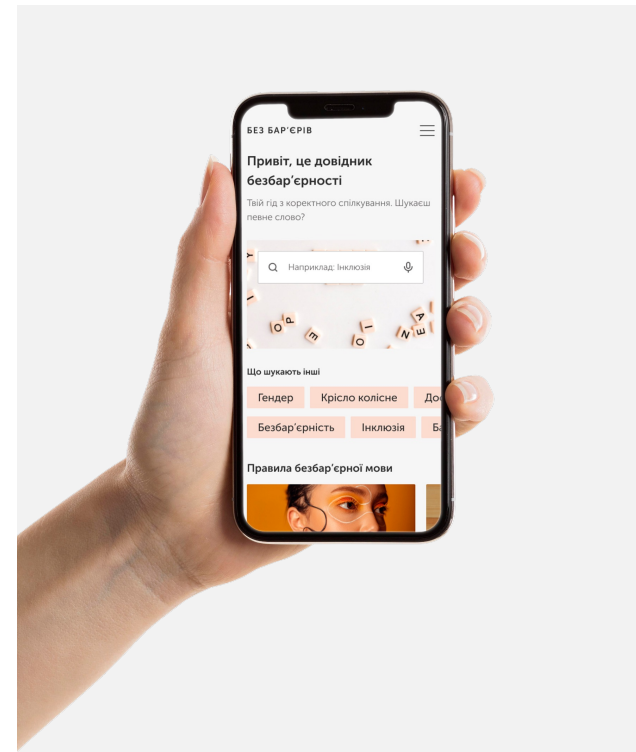
ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ

Посібник
«Дослідження
доступності
міських просторів»

Посібник
«Універсальний
дизайн в громаді»

Довідник
безбар'єрності

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ

Альбом
безбар'єрних
рішень

Довідник
відбудови міст

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ

Освітній серіал
БЕЗБАР'ЄРНА
ГРАМОТНІСТЬ

Освітній серіал
ДЕРЖАВА
БЕЗ БАР'ЄРІВ

Освітній курс
ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ
МОЛОДІ В
УМОВАХ КРИЗ

КОНТАКТИ

Тетяна ЛОМАКІНА

Радниця – уповноважена
Президента України з питань
безбар'єрності

